

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

Občina Ajdovščina

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POPLAVAH

Verzija 2.0

	ORGAN	ODGOVORNA OSEBA	DATUM	PODPIS
IZDELAL	Urad župana			
ODOBRIL	Poveljnik CZ	Igor Benko	16.6.2023	
SPREJEL	Župan	Tadej Beočanin	16.-.6.- 2023	
SKRBNIK	Urad župana	Matevž Brataševec	16.6.2023	

Številka: 842-2/2013

Datum: junij 2023

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

VSEBINA

1. ZNAČILNOSTI NESREČE.....	4
1.1. Uvod	4
1.2. Vrste in značilnosti poplav.....	5
1.3. Možnost in verjetnost nastanka verižne nesreče	7
2. OBSEG NAČRTOVANJA.....	9
2.1. Ravni načrtovanja	9
2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči.....	10
3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	11
3.1. Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	11
3.2. Podmene	13
3.3. Uporaba načrta	14
4. SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI	15
4.1. Organi in njihove naloge.....	15
4.2. Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta.....	16
4.3. Finančna sredstva za izvajanje načrta	16
4.4. Stroški intervencije	17
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE.....	18
5.1. Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov	18
5.1.1. Opazovanje nevarnosti	19
5.1.2. Informacija o poplavi	20
5.2. Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi ter izvajalcev nalog	21
5.2.1. Obveščanje pristojnih organov, organizacij in služb	21
5.2.2. Obveščanje javnosti	21
5.2.3. Opozorjanje na preteče nevarnosti	22
5.2.4. Navodilo o alarmiraju	23
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV.....	25
6.1.1. Ocena stanja na prizadetem območju	25
6.1.2. Odločitev o aktiviranju	26
6.1.3. Aktiviranje sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč	26
6.1.4. Spremljanje razmer	27
6.2. Pomoč v silah in sredstvih ter drugih oblikah pomoči	28
6.2.1. Presoja potreb po pomoči.....	29
6.2.2. Odločanje o pomoči.....	29
6.2.3. Sprejemanje pomoči	29
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE.....	30
7.1. Organi in njihove naloge.....	30
7.2. Izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči	30
7.3. Operativno vodenje	31
7.3.1. Operativno vodenje zaščite, reševanja in pomoči	31
7.3.2. Vodenje aktivnosti ob nesreči	33
7.4. Organizacija zvez	34
8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	35
8.1. Zaščitni ukrepi	35
8.1.1. Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi.....	35
8.1.2. Evakuacija	35
8.1.3. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev.....	36

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

8.1.4. Radiološka, kemična in biološka zaščita	37
8.1.5. Zaščita kulturne dediščine.....	37
8.2. Naloge zaštite, reševanja in pomoči.....	38
9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	41
9.1. Napotki za preprečevanje in blažitev posledic nesreč.....	42
10. OCENA ŠKODE IN ODPRAVA POSLEDIC	43
11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV.....	44
12. DODATKI IN PRILOGE K NAČRTU	46

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

1. ZNAČILNOSTI NESREČE

1.1. Uvod

Načrt zaščite in reševanja ob poplavah v občini Ajdovščina je izdelan in usklajen z **državnim in regijskim načrtom** zaščite in reševanja ob poplavah, na podlagi Oceno ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Ajdovščina, št. 842-0001/2013, junij 2017, Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. I. RS, št. 51/06, 97/10, 21/18 – ZNOrg), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. I. RS, št. 24/12, 78/16, 26/19), splošno zakonodajo in izvedbenimi predpisi.

Z načrtom zaščite in reševanja se zagotavlja organizirano in usklajeno delovanje za preprečitev nesreč oziroma zmanjšanje njihovih posledic ter čim hitrejšo zagotovitev osnovnih pogojev za življenje ob nesreči. Po 37. členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami je v občinski pristojnosti:

- urejanje sistema zaščite, reševanja in pomoči v občini v skladu z ZVPNDN;
- spremljanje nevarnosti, obveščanje in alarmiranje prebivalstva o pretečih nevarnostih;
- zagotavljanje elektronskih komunikacij za potrebe zaščite, reševanja in pomoči v skladu z enotnim informacijsko komunikacijskim sistemom;
- načrtovanje in izvajanje zaščitnih ukrepov;
- izdelava ocen ogroženosti ter načrtov zaščite in reševanja;
- organiziranje, razvijanje ter vodenje osebne in vzajemne zaščite;
- organiziranje, vodenje in izvajanje zaščite, reševanja in pomoči na območju občine;
- določanje, organiziranje in opremljanje organov, enot in služb Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini;
- zagotavljanje nujnih sredstev za začasno nastanitev v primeru naravnih in drugih nesreč;
- določanje in izvajanje programov usposabljanja občinskega pomena;
- usklajevanje načrtov in drugih priprav za zaščito, reševanje in pomoč s sosednjimi občinami in državo;
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ter odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč;
- določanje organizacij, ki so posebnega pomena za zaščito, reševanje in pomoč v občini;
- mednarodno sodelovanje na področju zaščite, reševanja in pomoči v skladu s tem zakonom.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

1.2. Vrste in značilnosti poplav

Poplava je naravni pojav, ki nastane zaradi izredno močnih padavin ali naglega taljenja snega ali medsebojnega skupnega delovanja. Do poplavljanja lahko pride tudi zaradi zajezenega odtoka na kraških poljih, zaradi zajezitev, povzročenih s snežnim ali zemeljskim plazom, zaradi delovanja hudournikov ali dviga gladine podtalnice. K pojavi poplav vse bolj prispevajo tudi človekovi posegi v naravo.

Poplave v Sloveniji praviloma nastopijo zaradi intenzivnih padavin. V odvisnosti od vlažnosti zemljišča padavine povzročijo večji ali manjši odtok vode, ki se zbira v vodotokih in s povečanim pretokom povzroča dvig gladine vode v strugah. Celoten pojav zbiranja in odtekanja vode spremiljajo erozijski pojavi. Pri normalnih vsakoletnih pojavih so procesi manj intenzivni, občasno pa prihaja do obsežnih poplav, predvsem zaradi:

- izredno velikih in dolgotrajnih padavin in
- velike predhodne vlažnosti tal.

Pri razvoju današnjih poplav in poplavnega sveta v Sloveniji je odigral pomembno vlogo tudi človek. Predvsem je s tem močno pospešen in povečan odtok padavinske vode, okrepili pa sta se tudi erozija prsti in linearna erozija. Številni, globoko zajedeni, opuščeni in tudi še aktivni kolovazi, razjedene ceste in različne poti, ki se ob nalivih spremenijo v prave hudournike, povečujejo erozijo.

S temi pojavi so povezani tudi številni plazovi in usadi, ki odnašajo ogromne količine zemlje, v dolinah pa nastajajo nasipanja. Zaradi tega so se dvignila dna dolin, kar je povzročilo, da so poplave začele ogrožati številna naseljena območja, ki poplav prej niso poznała. Svoje je k dvigovanju dolin prispeval tudi človek, s tem ko je gradil nasipe za železnice, ceste kot tudi mostove s pretesnimi prepusti in številne jezove, za katerimi se poplavna voda ustavlja in odlaga s seboj prineseno gradivo.

Poplavna ogroženost je odvisna od:

- višine poplavnega vala, ki povzroča žrtve zaradi utopitve, škodo zaradi preplavljanja dobrin ter vdora vlage, dodatno obremenitev konstrukcij s hidrostaticnim tlakom in neprehodnost prizadetega območja,
- hitrosti toka vode, ki povzroča odplavljanje žrtev in dobrin, dodatno obremenitev konstrukcij in neprehodnost prizadetega območja,
- onesnaženja, ki se širi iz preplavljenih virov onesnaženja in kanalizacije,
- erozije dna in brežin struge, ki povzroča spodkopavanje, porušitev in odnašanje objektov,
- trajanje poplave, kjer večdnevno poplavljanje uničuje posevke, večji je vdor vlage v konstrukcijo in instalacijo, razmočeni nasipi popustijo ali se celo porušijo ter naraščajo stroški za zaščito in reševanje.

Režim odtočnosti se kaže v obliki visokovodnih valov, ki so danes veliko bolj strmi, s krajšim časom naraščanja in upadanja vodnega vala. Osnovni vzrok za to so človekovi

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

posegi v naravno okolje (čezmerna sečna gozdov, regulacije, urbanizacija površin), s čimer se je povečala pretočnost vodotokov in zmanjšala naravna zadrževalna oziroma poplavna površina ob vodotokih.

Zaradi velikih količin padavin v krajšem času in kraškega sestava tal na območju Trnovskega gozda so vsi vodni izviri hudourniškega tipa, zato v OA pogosto prihaja do poplav. Poplave so možne predvsem spomladi in jeseni ob dolgotrajnem deževju.

Možnosti poplav glede na vir ogrožanja in možnih vzrokov nastanka nesreče:

- hudourniške vode se pojavljajo ob močnih nalivih, ko se velike količine meteorne vode zlijejo po strmih neporaslih pobočjih hribov v dolino,
- poleg visokega vodostaja rek se zviša tudi nivo podtalnice, ki lahko povzroči poplavljanie nekaterih urbaniziranih območij mesta Ajdovščina.

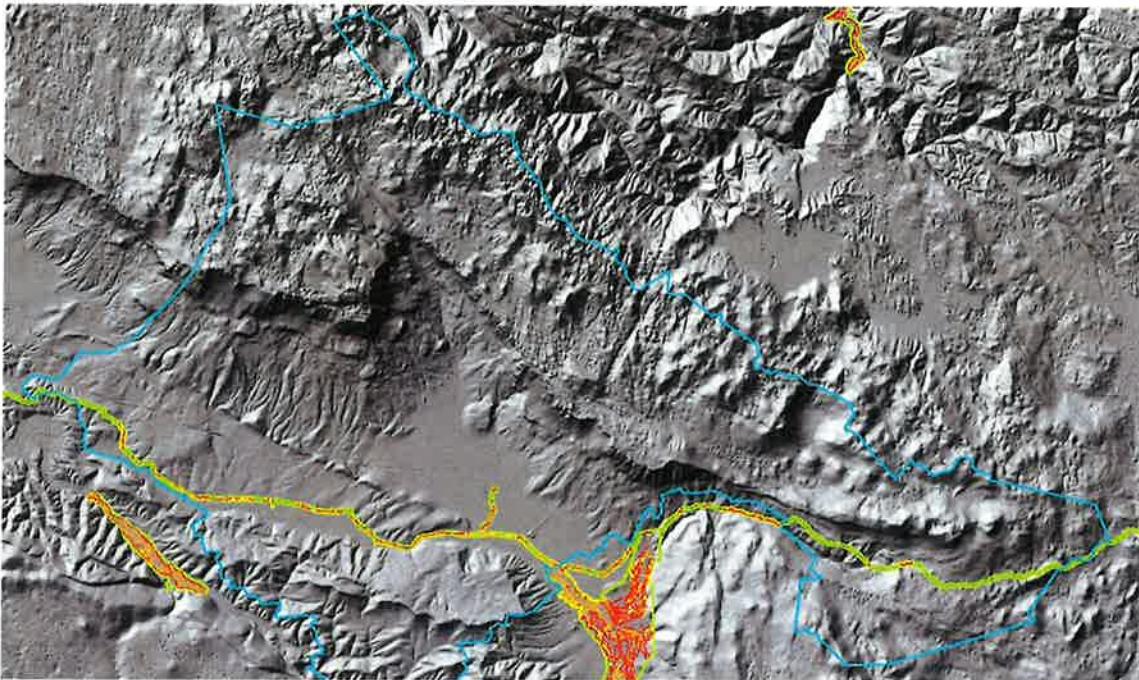
Poplavna območja v OA so:

- deli mesta Ajdovščina (ob križišču Goriške in Tovarniške ceste, na širšem območju Tovarniške in Goriške ceste in kletnih prostorih nižjeležečih kletnih prostorih mesta Ajdovščina; zaradi povečanja nivoja podtalnice)
- območja ob reki Vipavi (Uhanje, Velike Žablje, Kasovlje in tovarniški kompleks v Batujah).

Ogroženost pred poplavo je na obravnavanem območju prisotna predvsem na depresijah ob strugi reke Vipave. Ta nevarnost je manj izrazita na območjih ostalih vodotokov.

Reka Vipava je v večjem delu zgornjega toka regulirana, zato prihaja do poplavljanja v spodnjem delu občine. Ob večjih nalivih v povodju lahko v osmih urah naraste od biološkega minimuma ($1,6 \text{ m}^3/\text{s}$) do možnega maksimalnega pretoka, ki znaša $318 \text{ m}^3/\text{s}$. Reka Hubelj je izrazito hudourniška, zato ob močnih nalivih v zelo kratkem času naraste. Sicer pa na vodostaj tako Vipave kot Hublja vplivajo padavine na širšem zaledju območja, saj ju napajajo po podzemnih poteh.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

(vir: Atlas okolja)

1.3. Možnost in verjetnost nastanka verižne nesreče

Čeprav je verjetnost nastanka verižne nesreče majhna, imajo poplave lahko za posledico:

- večjo možnost prometnih nesreč zaradi zemeljskih plazov in nanosov blata na ceste ter slabše prevoznosti cest,
- povečana je možnost lokalnih onesnaženj z nevarnimi snovmi.

Posledice poplav so lahko samo kratkotrajne in ne predstavljajo nevarnosti za življenje ljudi, pač pa lahko povzročijo le materialno škodo na stavbah (zalitje kletnih in drugih pritličnih objektov) in v njih shranjenih materialnih dobrin, ter motnje v cestnem prometu zaradi zalitja nekaterih ogroženih odsekov prometnic.

Povodja rek in potokov na obravnavanem območju skoraj ne segajo izven območja občine (razen reka Vipava), zato je možno napovedati dokaj točno obseg in razvoj dogodkov glede na množino pričakovanih padavin na tem območju. Čim bolj natančne kratkoročne vremenske napovedi ARSO so pri tem neprecenljivega pomena. Posledice dogodka se pojavijo takoj, ali pa jih ni.

Možne posledice poplav v OA:

Posledice visokih in deročih voda in poplav so lahko:

- lokalni izpad infrastrukturnih napeljav (kanalizacije, vodovoda, elektrike, telefonije);

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

- odnašanje plodne prsti z njiv oziroma odlaganje erozijskih plasti na obdelovalne površine;
- precejšnja škoda na cestah - predvsem slabše vzdrževanih (neočiščeni jarki, neutrjene bankine), kjer se pojavljajo nanosi raznega materiala in izpodjedanje cestišča;
- posamezni primeri vdiranja vode in blata v kleti in pritlične prostore stanovanjskih in poslovnih stavb (obrtna cona Batuje), zaradi neurejenega odvodnjavanja, neurejenih hudourniških strug, v "urejenih" urbaniziranih naseljih pa predvsem zaradi neočiščenih jaškov in zamašenih požiralnikov;
- škoda na kmetijskih površinah.

D-21 Topografska karta

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. Ravni načrtovanja

Načrt zaščite in reševanja ob poplavah se izdela na ravni lokalne skupnosti in države. Temeljni načrt je državni in se podrobneje razčleni na ravni regije.

Država izdela načrt zaščite in reševanja ob poplavah, ki bi lahko prizadeli več občin ali presegli zmožnosti ukrepanja občine.

Obseg načrtovanja je usklajen z regijskim Načrtom ZRP ob poplavah za severno primorsko regijo, verzija 1.0 št. 8421-3/2022-3-DGZR, z dne 23.03.2021 ter z Državno oceno ogroženosti RS zaradi poplav, verzija 2.0 št. 8420/2015-58-DGZR, z dne 05.12.2016.

Obveznosti nosilcev načrtovanja.

(vir: Načrt ZRP ob poplavah za severnoprimsko regijo - preglednica 1, verzija 1.0 št. 8421-3/2020-3-DGZR, z dne 23.03.2021)

Razred ogroženosti	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	<i>Ni obveznosti.</i>
2	<i>Priporočljivo je izdelati dele načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določi način opazovanja, obveščanja in alarmiranja ter izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.</i>
3	<i>Treba je izdelati dele načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določi način opazovanja, obveščanja in alarmiranja ter izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.</i>
4	<i>Treba je izdelati dele načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določi način opazovanja, obveščanja in alarmiranja ter izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, priporočljivo pa je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti.</i>
5	<i>Treba je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti.</i>

Ogroženost občin zaradi poplav v Severno Primorski regiji.

(vir: Načrt ZRP ob poplavah za severnoprimsko regijo - preglednica 2, verzija 1.0 št. 8421-3/2020-3-DGZR, z dne 23.03.2021)

Zap. št.	Občina	Površina v km ²	Število ljudi	Gostota poseljenosti	Razred ogroženosti občine	Spremembe zaradi OPVP
1.	Ajdovščina	245,2	19.061	77,7	2	2

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč ob poplavah se organizirajo v skladu z naslednjimi načeli:

- **Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev.** Pri zaščiti in reševanju je občina dolžna uporabiti najprej svoje sile in sredstva, in le če te ne zadoščajo niti ni zadostno vključevanje sil in sredstev sosednjih občin, se vključi v pomoč in reševanje regija.
- **Načelo preventive.** Občine in država v okviru svojih pristojnosti izvajajo ukrepe, ki zmanjšujejo možnost nastanka poplav, oziroma izvajajo ukrepe, ki zmanjšujejo posledice poplav.
- **Načelo pomoči.** Ob poplavah je vsak dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna.
- **Načelo javnosti.** Občine in država morajo v skladu s pristojnostmi seznaniti prebivalstvo z nevarnostjo nastanka naravnih nesreč kot tudi z ukrepi, ki so predvideni za preprečevanje in odpravljanje posledic poplav.
- **Načelo pravice do varstva.** Po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi ob poplavah ima reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi ukrepi.
- **Načelo obveznega izvajanja odločitev:** Vodenje zaščite, reševanja in pomoči temelji na obveznem izvajanju odločitev organov, pristojnih za vodenje.
- **Načelo zakonitosti.** Nihče ni dolžan in ne sme izvesti odločitve, če je očitno, da bi s tem storil kaznivo dejanje ali kršil mednarodno humanitarno pravo.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

Koncept odziva ob poplavah temelji na:

- hidroloških opozorilnih Agencije RS za okolje (ARSO)
- napovedanih vodostajih in pretokih vodotokov,
- na izmerjenih oz. dejanskih vodostajih in pretokih vodotokov
- ocenjenem in dejanskem obsegu posledic, ki jih poplava lahko povzročil na ljudeh, živalih, objektih, kultur ni dediščini in okolju.

ARSO na podlagi meritev in modelskih napovedi opozarja pred poplavami rek, jezer in morja. ARSO v procesu opozarjanja izdaja hidrološka poročila in opozorila v besedni in grafični obliki, ki opisujejo oziroma grafično prikazujejo trenutne hidrološke razmere in napoved za tekoči in naslednji dan. Predvsem ob napovedanih intenzivnejših, obsežnejših in dolgotrajnejših padavinah in pričakovanih poplavah, ko ARSO napove rumeno, oranžno ali rdečo stopnjo nevarnosti pred poplavami, lahko nosilci načrtovanja začnejo z operativnimi aktivnostmi priprav na poplavni dogodek. Status opozorila imajo le tisti predvideni poplavni dogodki, za katere je oziroma bo izdano hidrološko opozorilo z oranžno ali rdečo stopnjo ogroženosti. Dogodki z rumeno stopnjo ogroženosti so že vključeni v dnevno hidrološko poročilo. Hidrološko poročilo ARSO objavlja na svoji spletni strani in go dnevno pošilja v CORS.

Za potrebe odziva na poplavo, se uporabljajo štiri stopnje intervencijskih vrednosti vodostajev in pretokov vodotokov. Vrednosti vodostajev in pretokov vodotokov so vidne v aplikaciji Monitoring voda v sistemu SMOK (Sistem Monitoringa, Opazovanja in Kontrole). Stopnje intervencijskih vrednosti vodostajev in pretoka vodotokov pri odzivu ob poplavah so:

- Naraščanje vodotokov in/ali gladine jezer
- Razlivanje vodotokov
  - Poplave – pretok ali vodostaj vodotokov je močno povišan in lahko še narašča. Obseg poplavnih površin ob vodotokih in kmetijskih površin je večji, poplavljene in neprevozne so ceste lokalnega ali regionalnega pomena. Voda ogroža ali poplavi posamezne gospodarske ali stanovanjske objekte, ponekod lahko v nekoliko večjem obsegu. Praviloma je hidrološko opozorilo ARSO z barvno kodo: oranžno opozorilno stopnjo ogroženosti (poplava).

Lahko je aktiviran občinski načrt zaščite in reševanja ob poplavah. Občinske sile in sredstva za ZRP izvajajo ukrepe in naloge ZRP ob poplavah. Aktivnosti ZRP vodi in usklajuje poveljnik CZ občine. Obveščata se javnost in prebivalstvo, alarmirajo se prizadeti prebivalci, aktivirajo se sile in sredstva za ZRP, določijo se zaščitni in drugi ukrepi, zbirajo informacije in posredujejo podatki, izvajajo nalog in zaščitni ukrepi ZRP ter spremlja se stanje.

Ob pojavu poplav v več občinah na območju Severno primorske regije in ko posamezne občine z lastnimi silami in sredstvi za ZRP ne obvladujejo razmer, se, če je treba, vključijo regijske sile in sredstva za ZRP. Aktivira se Regijski načrt zaščite in

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

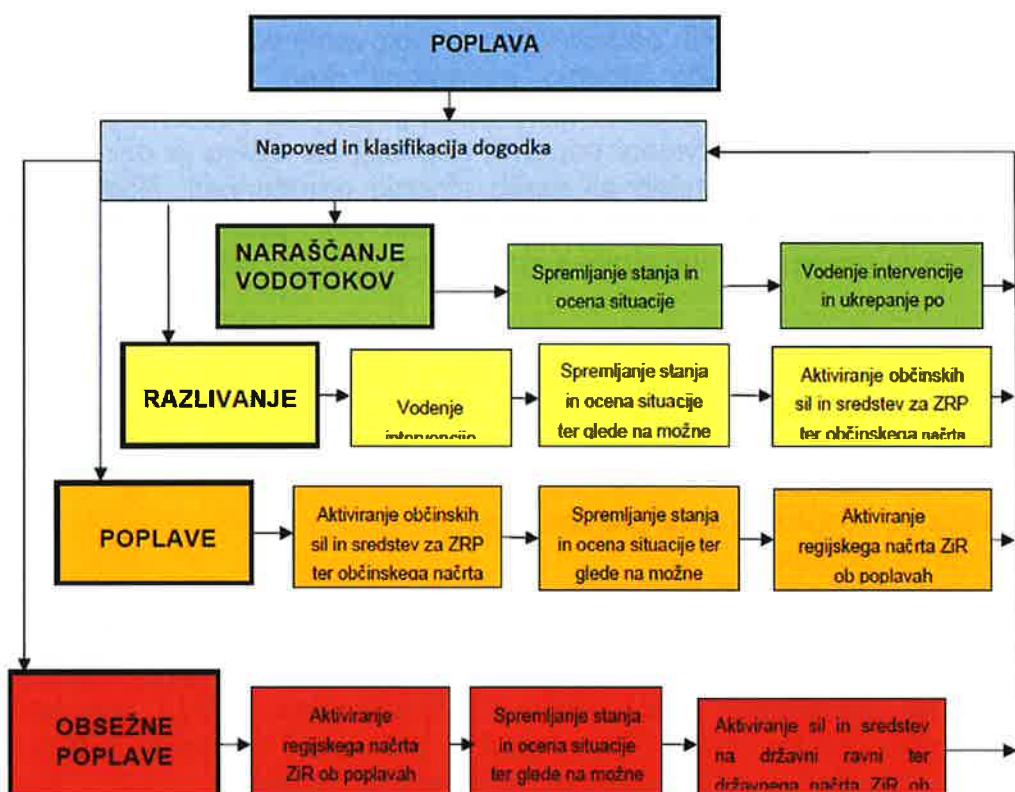
reševanja ob poplavah za Severno Primorsko regijo. Aktivnosti ZRP v takem primeru vodi in usklajuje Poveljnik CZ za Severno Primorsko.

- Obsežne poplave – pretok ali vodostaj vodotokov presega vrednosti, pri katerih so poplavljene obsežnejše površine ob vodotokih, večji strnjeni deli naselij ali celo naselja. Poplava lahko traja dalj časa. ARSO stanje oziroma napoved tovrstnih razmer izdaja v hidroloških opozorilih z rdečo stopnjo ogroženosti (obsežna poplava).

Poleg občinskih načrtov zaščite in reševanja ob poplavah se aktivira tudi Regijski načrti zaščite in reševanja ob poplavah za Severno Primorsko regijo. Občinske in regijske sile in sredstva za ZRP izvajajo ukrepe in naloge ZRP ob poplavah. Aktivnosti ZRP vodi in usklajuje Poveljnik CZ za Severno Primorsko.

Koncept odziva ob poplavah

(vir: Načrt ZRP ob poplavah za severnoprimsko regijo - slika 2, verzija 1.0 št. 8421-3/2020-3-DGZR, z dne 23.03.2021)

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

3.2. Podmene

Varstvo pred poplavami zagotavlja v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti:

- prebivalci kot posamezniki,
- prebivalci, prostovoljno organizirani v raznih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem,
- javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje,
- ter občinski organi.

Prebivalci na ogroženem območju morajo biti **pravočasno in objektivno seznanjeni** o pričakovanih nevarnostih poplave, njenih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob poplavi. Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, občina zaprosi pomoč od regije. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob poplavi obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav in
- zagotavljanje nujne komunalne infrastrukture.

Glede na velikost poplav se intervencije izvajajo v različnem obsegu:

- **Manjše poplave** - Rutinske intervencije, ki jih dnevno rešujejo redne službe (gasilci, policija in reševalci).
- **Srednje poplave** – Intervencije, v katere so vključuje več služb in je nesreča obvladljiva z viri na nivoju občine.
- **Večje poplave** - Za obvladovanje nesreče občinski viri ne zadoščajo in je potrebna širša pomoč sosednjih občin (iz cele regije).
- **Zelo velike poplave** - Sposobnost občine za ukrepanje je omejena, večji del virov se zagotovi iz sosednji občin na območju regije in širše (iz več regij).

Načrt zaščite in reševanja OA je v principu izdelan za večjo poplavo, ki se lahko pojavi:

- na podlagi hidrometereoloških napovedi – NAPOVEDANA,
- na podlagi hitrih sprememb v ozračju, zaradi hitrih padcev in rasti temperature itd.
– NENAPOVEDANA.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

1. Napovedana nesreča:

Nesrečo se da predvideti s časovnim intervalom, potrebno je konstantno spremljanje vremenskih pojavov. Potrebno je obvestiti odgovorne osebe reševalnih enot in pričeti z obveščanjem javnosti o potrebnih zaščitnih ukrepih. Reševalci in druge organizacije so v pripravljenosti.

2. Nenapovedana nesreča:

Nemudoma je potrebno obvestiti odgovorne osebe reševalnih enot z ukazom naj se takoj pričnejo izvajati (če že niso bili iz strani ReCO aktivirani) zaščitni ukrepi oz. reševanje morebitnih ponesrečencev:

- **odziv ob nesreči:** enote, ki so v pripravljenosti pričnejo na podlagi opazovanja razvoja nesreče z izvajanjem dejavnosti za zaščito in reševanje oz. z zaščitnimi ukrepi, da se omeji posledice nesreče, v primeru, da enote potrebujejo dodatno pomoč, se aktivira sile, ki so bile že alarmirane v stanje pripravljenosti kot rezervna sestava, ko nesreča presega zmožnost tudi teh enot, se vzpostavi tretjo raven zaščite in reševanja – iskanje pomoči pri sosednjih občinah oz. z vsemi razpoložljivimi organizacijami in pogodbenimi izvajalci, ki lahko kakorkoli pomagajo pri reševanju oz. izvajanju večjih zaščitnih ukrepov.
- **odziv na nenapovedano nesrečo:** s pomočjo ReCO se vzpostavi aktiviranje vseh predvidenih enot za ZRP ob nesreči, da nemudoma pričnejo izvajati dejavnosti za reševanje oz. zmanjšanje posledic že nastale nesreče, istočasno se aktivirajo druge službe, organi in podjetja, ki izvajajo zaščitne ukrepe.

3.3. Uporaba načrta

Načrt zaščite in reševanja ob poplavah predvideva koncept odziva na hudourniške poplave, različne nivoje ukrepanja glede na velikost nesreče in se smiselno uporablja tudi pri manjših nesrečah.

Odločitev o aktiviranju načrta sprejme poveljnik Civilne zaščite ali Župan.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

4. SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI

4.1. Organi in njihove naloge

Organi upravljanja in vodenja varstva pred nesrečami v OA so:

- **Občinski svet**
- **Župan**
- **Organi občinske uprave**

P– 1   podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite

Občinske sile za zaščito in reševanje in organi Civilne zaščite (CZ):

- poveljnik CZ,
- namestnik poveljnika CZ,
- štab CZ,
- služba za podporo štaba CZ,
- društva.

Poleg tega izvajajo naloge s področja ZRP tudi naslednja društva:

- Jamarsko društvo Danilo Remškar Ajdovščina,
- Taborники Rod Mladi Bori Ajdovščina,
- Skavti STEG Ajdovščina – Šturge 1,
- Radioklub Ajdovščina,
- Aeroklub Josip Križaj,
- Gorsko reševalna zveza Slovenije, Postaja Tolmin, Skupina Ajdovščina,
- Planinsko društvo Ajdovščina,
- Kulturno športno društvo Vrnivec Cesta,
- Društvo Sirena Sub,
- Društvo psov Nova Gorica.

P– 4   podatki o organih, službah in enotah CZ

P– 11   pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

P– 25   Pregled človekoljubnih organizacij

P– 26   Pregled centrov za socialno delo

P– 27   Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

P– 28   Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

P– 29   Pregled veterinarskih organizacij

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

4.2. Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči uporabljajo za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti lastno opremo in opremo, ki jo imajo za te namene v uporabi. Za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči se lahko uporabi oprema in sredstva v občinskih skladiščih civilne zaščite.

Sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila,...), ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu prebivalstvu se zagotovijo na podlagi seznamov opreme in sredstev gospodarskih družb, javnih zavodov in drugih organizacij.

4.3. Finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva potrebna za izvajanje načrta se zagotavljajo v okviru proračuna občine Ajdovščina na področjih 'obrambe' in 'javnega reda in varnosti'

- Obrama in ukrepi ob izrednih dogodkih
- Intervencijski programi in obveznosti

na funkcionalnih namenih gasilstvo ter zaščita in reševanje.

Načrtujejo se sredstva predvsem za:

- stroške operativnega delovanja,
- stroške usposabljanj, izobraževanj, preverjanj in vaj,
- stroške nakupa in vzdrževanja opreme.

Dodatna sredstva za financiranje izdatkov za odpravo posledic nesreč, do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje, se v skladu s predpisanim postopkom zagotovi iz sredstev proračunske rezerve.

Stroške za izvajanje dejavnosti organov državne uprave in dejavnosti javnih služb krijejo organizacije same iz sredstev za izvajanje omenjenih dejavnosti.

Finančna pooblastila

PCZ sme v primeru nesreče odrediti aktivnosti za zaščito, reševanje in pomoč v vrednosti in obsegu določenim **s pooblastilom župana, vendar do vrednosti, ki jih županu omogočajo občinski akti**. Za odobritev višjih sredstev je potrebno **soгласje občinskega sveta**. PCZ sme naročati aktivnosti za ZRP in zanje podpisovati račune, v kolikor si skladno s pooblastilom župana predhodno pridobi naročilnice (hranijo se v tajništvu Občine Ajdovščina, Cesta 5. maja 6/a).

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

Vodje intervencij odrejajo aktivnosti, ki jih krijejo iz lastnih sredstev za izvajanje dejavnosti iz svoje pristojnosti.

Če je za uspešno in učinkovito izvedbo intervencije potrebno angažirati dodatne sile in sredstva, to odobri v skladu s svojimi pristojnostmi poveljnik CZ ali Župan.

4.4. Stroški intervencije

Stroške ukrepanja ter zaščitnih in reševalnih intervencij je dolžan kriti povzročitelj nesreče, v kolikor je nesrečo ali ogroženost povzročil namenoma ali iz velike malomarnosti.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki so sodelovale na intervenciji, posredujejo podatke o stroških, ki so jih imele na intervenciji, občini, da zbere celotne stroške intervencije.

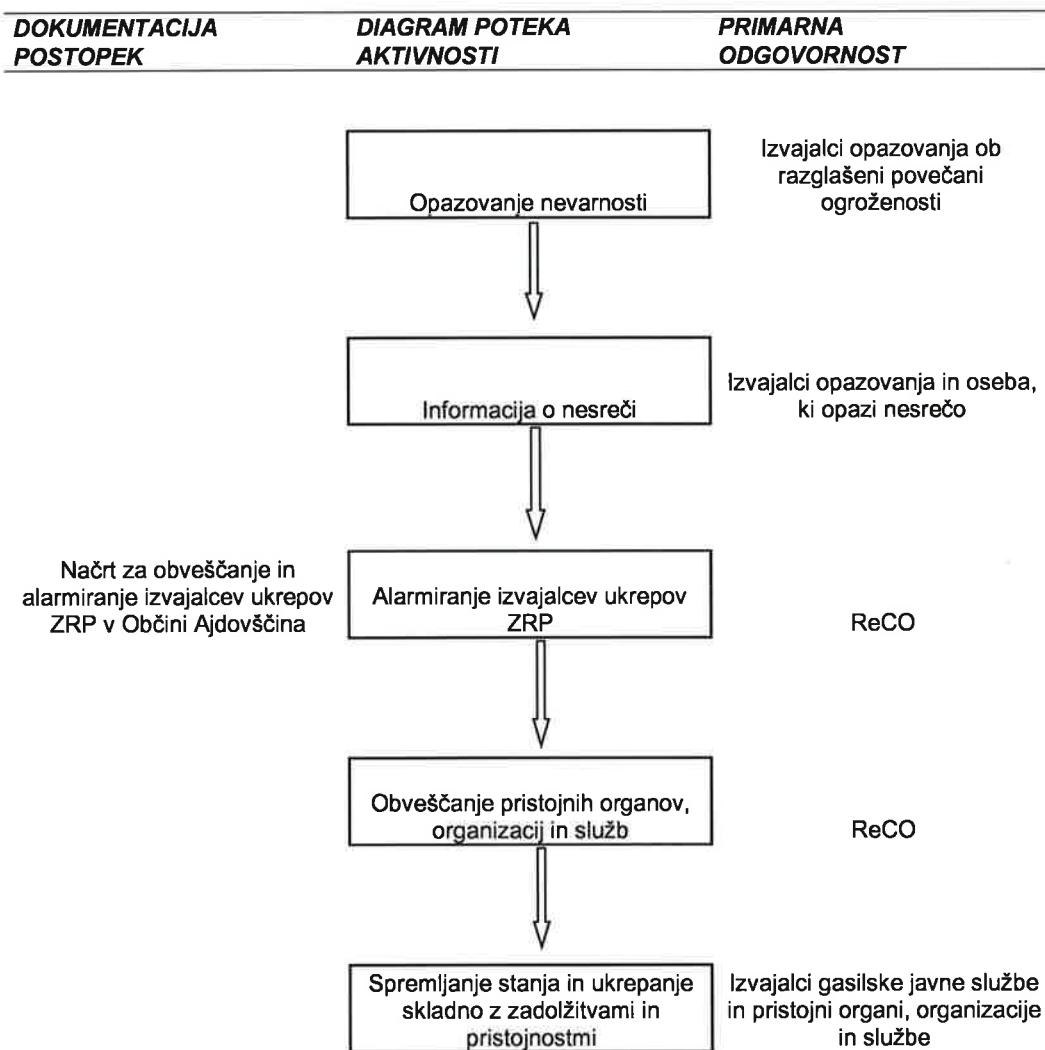
Če povzročitelj ni znan, se krijejo stroški zaščite, reševanja in pomoči iz občinskega proračuna, sredstev proračunske rezerve in dodatnih sredstev, ki jih za to odobri Občinski svet.

V kolikor je povzročitelj znan, se posreduje zahtevek za plačilo stroškov intervencije povzročitelju oziroma se stroške od njega izterja.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1. Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

5.1.1. Opazovanje nevarnosti

Oddelek za hidrološko prognozo MOPE ARSO Urada za monitoring prične redno spremljati in preučevati stanje vodostajev in pretokov.¹

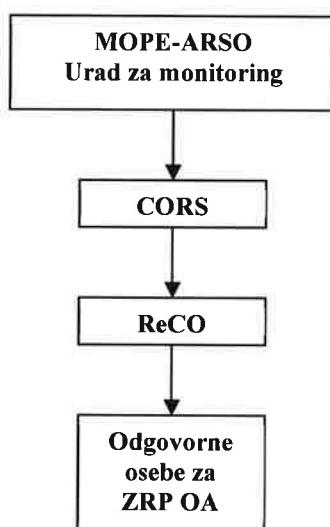
Agencija RS za okolje ob povečani poplavnih ogroženosti obvesti naslednje organe in službe:

- Center za obveščanje RS (CORS),
- Urad Vlade RS za komuniciranje in
- Slovensko tiskovno agencijo (STA).

Agencija RS za okolje ob poplavah in katastrofalnih poplavah javnost tudi neposredno obvešča prek nacionalne televizije in radia.

Center za obveščanje RS (CORS) ob poplavi obvesti Regijski center za obveščanje (ReCO) Nova Gorica, ta pa pristojne organe občine.

Shema posredovanja podatkov o nevarnosti poplav:

¹ Določenih je pet stopenj višine vodostajev – od H1 do H5:

- H1 – vodostaj je povisan,
- H2 – potrebno je stalno spremljjanje razmer,
- H3 – stanje pripravljenosti za ukrepanje,
- H4 – ukrepanje,
- H5 – katastrofalne poplave.

Prva dva položaja sta opozorilna, pri stanju H3 vode že poplavljajo in prične se intervencija na terenu.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

Veliko ali zelo veliko ogroženost za poplavljjanje določenih območij razglaši URSZR ali Župan. ReCO o razglasitvi, ki jo objavi URSZR in velja za območje občine Ajdovščina, obvesti pristojnega za zaščito in reševanje v OA in GRC ter državne organe, organizacije, podjetja in zavode po svojih načrtih. Aktivnosti v času povečane nevarnosti za nastanek nesreče usklajuje poveljnik CZ.

Gasilske organizacije v času razglasa zagotavljajo stalno dosegljivost odgovornih oseb in večjo pripravljenost gasilske operative. Poveljniki PGD preverijo dosegljivost operativnih članov društva, preverijo opremo in druga sredstva in zagotovijo povečano stopnjo pripravljenosti operativnih članov društva. Število operativnih članov društva, ki so v povečani stopnji pripravljenosti mora zadostovati za en izvoz. O vsakem izvozu obvestijo ReCO in vodijo posebno evidenco. ReCO obveščajo o stanju in dogodkih na svojem območju.

Preklic ogroženosti prav tako sprejme URSZR oziroma Župan. Na podlagi evidence opravljenih opazovanj in podvzetih ukrepov v času razglasa povečane ogroženosti za nastanek poplav, gasilske organizacije izdelajo poročilo.

5.1.2. Informacija o poplavi

Informacijo o nesreči oziroma nevarnosti je dolžan sporočiti vsakdo, ki jo je opazil ali izvedel zanjo.

Informacijo o poplavi sprejme ReCO od izvajalcev opazovanja ob razglasu povečane ogroženosti oziroma od katerekoli osebe, ki opazi nesrečo. V kolikor informacijo o nesreči sprejme drug organ oziroma izvajalec gasilske javne službe, jo je dolžan takoj posredovati ReCO.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

5.2. Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi ter izvajalcev nalog

5.2.1. Obveščanje pristojnih organov, organizacij in služb

ReCO o nesreči obvešča organe, organizacije, podjetja in zavode po Načrtu aktiviranju in obveščanja odgovornih oseb v občini Ajdovščina.

Če se je nesreča razvila do te meje, da ogroža prebivalce in širše območje občine Ajdovščina – **velika nesreča** ali na zahtevo vodje intervencije, ReCO obvesti o razmerah:

- **Poveljnika CZ,**
- **Župana,**
- **GRC in PGD.**

Na zahtevo vodje intervencije ReCO obvešča tudi inšpekcijske službe in izvajalce javnih služb, če se ugotovi, da so potrebne na kraju nesreče.

5.2.2. Obveščanje javnosti

I. Obveščanje javnosti ob razglasu ogroženosti

Obvestila se prilagaja konkretni situaciji in zajemajo predvsem informacijo o :

- razglasu ogroženosti,
- o nevarnostih za ljudi, premoženje in okolje,
- uveljavljenih preventivnih ukrepov,
- preventivnih samozaščitnih ukrepov občanov in ravnanju ob opažanju nesreče,
- do kdaj bo trajalo stanje ogroženosti poplavljanja območja.

II. Obveščanje javnosti ob večji nesreči

Obveščanje širše javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči se organizira v kolikor nesreča traja daljši čas. Odločitev o tem sprejme Poveljnik CZ. Občinski štab CZ vodi informacijsko dejavnost ter:

- organizira in vodi tiskovno središče,
- organizira in vodi novinarske konference,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- spremlja poročanje domačih in tujih medijev in pripravlja izvlečke.

Po večji nesreči javnost obvešča PCZ v sodelovanju z vodjo intervencije. Pred posredovanjem obvestil javnosti morajo posamezni državni organi in službe medsebojno uskladiti sporočila. Ob nesreči se za takojšnje posredovanje nujnih sporočil in navodil

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

občinskih organov za javnost uporabijo elektronski mediji. Vsa sporočila in navodila občanom se posredujejo tudi vsem ostalim medijem.

Obvestilo pripravi OŠCZ skupaj z GRC.

Aktivnost	Izvajalec
priprava obvestila	OŠCZ, GRC
odgovornost za obvestilo	PCZ, vodja intervencije
pošiljanje obvestila	OŠCZ

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v občilih, ki so po 25. členu Zakona o medijih (Ur. I. RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21) in Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dolžna na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje na ReCO, ki po svoji liniji poskrbi za takojšnjo objavo pri:

- ◆ Slovenski tiskovni agenciji (STA),
- ◆ Radiu Slovenija - I. in II. program,
- ◆ Televiziji Slovenija - I. in II. program.

P- 18 Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

5.2.3. Opozarjanje na preteče nevarnosti

O pretečih nevarnostih in v primeru, ko je treba nujno evakuirati prebivalce iz ogroženega območja ali zgradbe, o opozarjanju in obveščanju ogroženih in prizadetih prebivalcev odloča vodja intervencije ali PCZ.

Izvajanje opozarjanja in obveščanja:

Način obveščanja	Izvajalec	Opomba
preko zvočnikov na intervencijskih vozilih	gasilci, policija	
preko megafonov iz gasilskih vozil	gasilci	
s trkanjem in zvonjenjem na stanovanjih	gasilci	
obvestila preko elektronskih medijev	ReCO, gasilci	zahtevo ReCO posreduje vodja intervencije

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

Ob večji nesreči, ko se v izvajanje zaščite, reševanja in pomoči vključijo občinski organi, je za opozarjanje in obveščanje odgovorna OA. Občinski organi, ki vodijo in izvajajo zaščito, reševanje in pomoč (župan, poveljnik CZ), v ta namen vzpostavijo neposreden stik in redno komuniciranje s prebivalci, da bi dosegli ustrezen zaupanje in odzivanje na njihove odločitve. S tem namenom občina ogroženim prebivalcem redno posreduje informacije, ki jih prilagaja konkretni situaciji, in sicer:

- o razmerah na prizadetem območju,
- o nevarnostih za ljudi, premoženje in okolje,
- o tem, kaj se dogaja s poškodovanimi,
- kako dolgo bo trajal težaven položaj,
- kakšno pomoč lahko pričakujejo in kdaj bo prispeла,
- načinu izvajanja osebne in vzajemne zaščite,
- kako naj sodelujejo z občinskim organom in organi reševanja pri odpravljanju posledic,
- kje lahko dobijo dodatne informacije,
- in o drugem.

Te informacije občina posreduje preko javnih medijev in na druge, krajevno običajne načine. Za dodatne informacije lahko objavi posebno telefonsko številko svetovalne službe.

AKTIVNOST	IZVAJALEC	OPOMBE
priprava obvestila	OŠCZ	
odgovornost za obvestilo	PCZ	
pošiljanje obvestila	OŠCZ	

D-8 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesrečo
P- 18 Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

5.2.4. *Navodilo o alarmiranju*

Znak za alarmiranje se uporablja v sledečih primerih:

- znak za **opozorilo (svarilo) na nevarnost** se lahko uporabi za napoved bližajoče se nevarnosti nesreče;
- znak za **preplah oziroma neposredno nevarnost** se lahko uporabi ob nevarnosti, ki neposredno ogroža življenje ali zdravje ljudi in živali ter premoženje in kulturno dediščino v posameznem naselju ali na širšem poseljenem območju.
- znak za **prenehanje nevarnosti** se obvezno uporabi po prenehanju nevarnosti, zaradi katere je bil dan znak za preplah oziroma neposredno nevarnost.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

Uporabo znakov za alarmiranje lahko ukažejo :

- vodja intervencije,
- poveljnik CZ,
- Uprava RS za zaščito in reševanje, Izpostava Nova Gorica.

Pristojni svoj ukaz prenesejo ReCO. V ukazu določijo :

- kateri znak za alarmiranje, naj uporabi,
- razlog za uporabo znaka za alarmiranje,
- navodilo za ravnanje prebivalcev.

ReCO mora takoj po uporabi znaka za alarmiranje posredovati obvestilo javnim medijem o nevarnosti in napotkih za ravnanje prebivalcev na ogroženem območju.

AKTIVNOST	IZVAJALEC	OPOMBE
odločitev o alarmiranju	vodja intervencije, poveljnik CZ, URSZR	
izvajanje alarmiranja	ReCO	

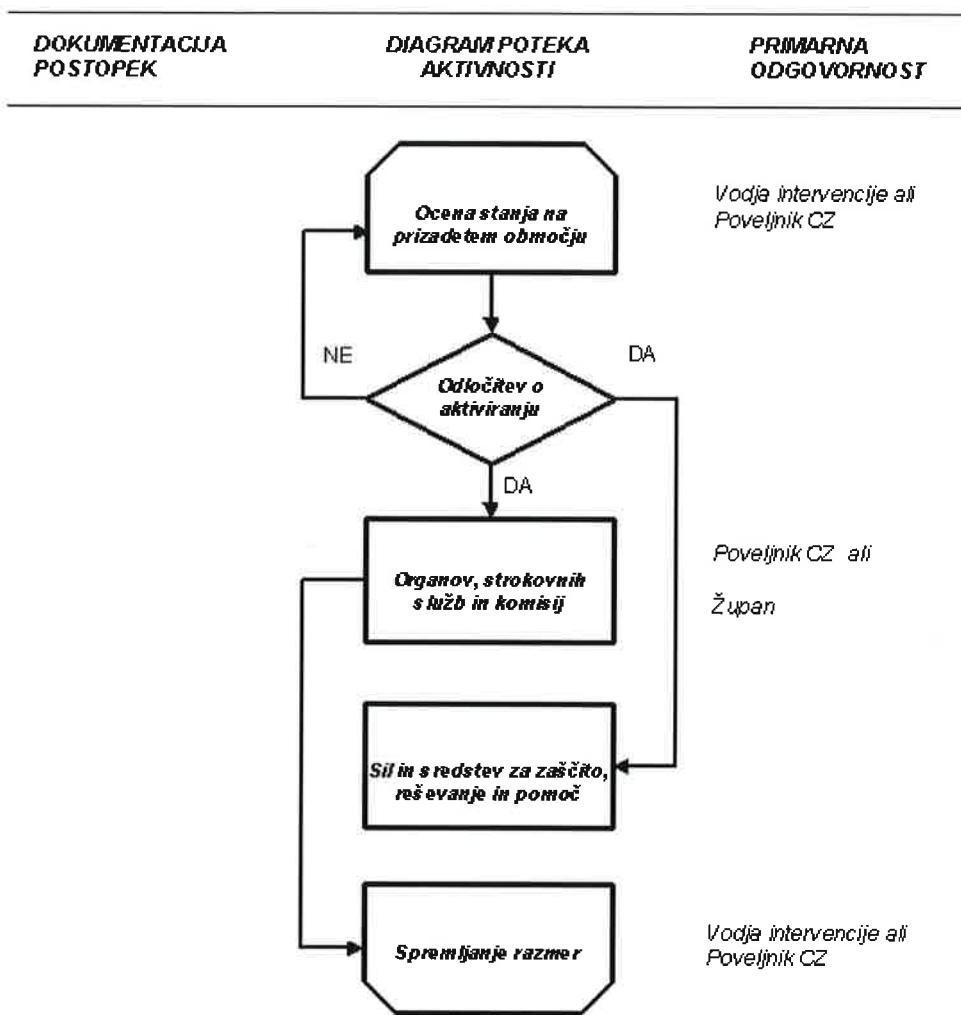
Po prenehanju nevarnosti je tisti, ki je izdal zahtevo za uporabo znaka za alarmiranje, dolžan ReCO:

- izdati zahtevo za uporabo znaka "prenehanje nevarnosti",
- izdelati navodilo za nadaljnje ravnanje prebivalcev.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1. Aktiviranje organov vodenja ter sil in sredstev

6.1.1. Ocena stanja na prizadetem območju

Oceno stanja na prizadetem območju poda vodja intervencije ali poveljnik CZ. Po obvestilu o nesreči in prvih poročilih oziroma zahtevah vodje intervencije, pristojni za aktiviranje občinskih sil in sredstev za zaščito reševanje in pomoč, presodijo stanje,

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

možen razvoj razmer in posledice ter potrebo po uporabi občinskih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.

6.1.2. Odločitev o aktiviranju

Po prejetem obvestilu in prvih poročilih iz terena poveljnik CZ aktivira/skliče organe, ki so pristojni za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoč, oziroma podpirajo vodenje.

Poveljnik CZ aktivira/skliče:

1. Člane štaba CZ,
2. Odgovorne osebe občine in delavce strokovnih služb občine,
3. Pripadnike CZ službe za podporo - Ekiipe za zveze (kurirje),
4. Komisijo za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah,
5. Ostale po nalogu pristojnih oziroma odgovornih oseb.

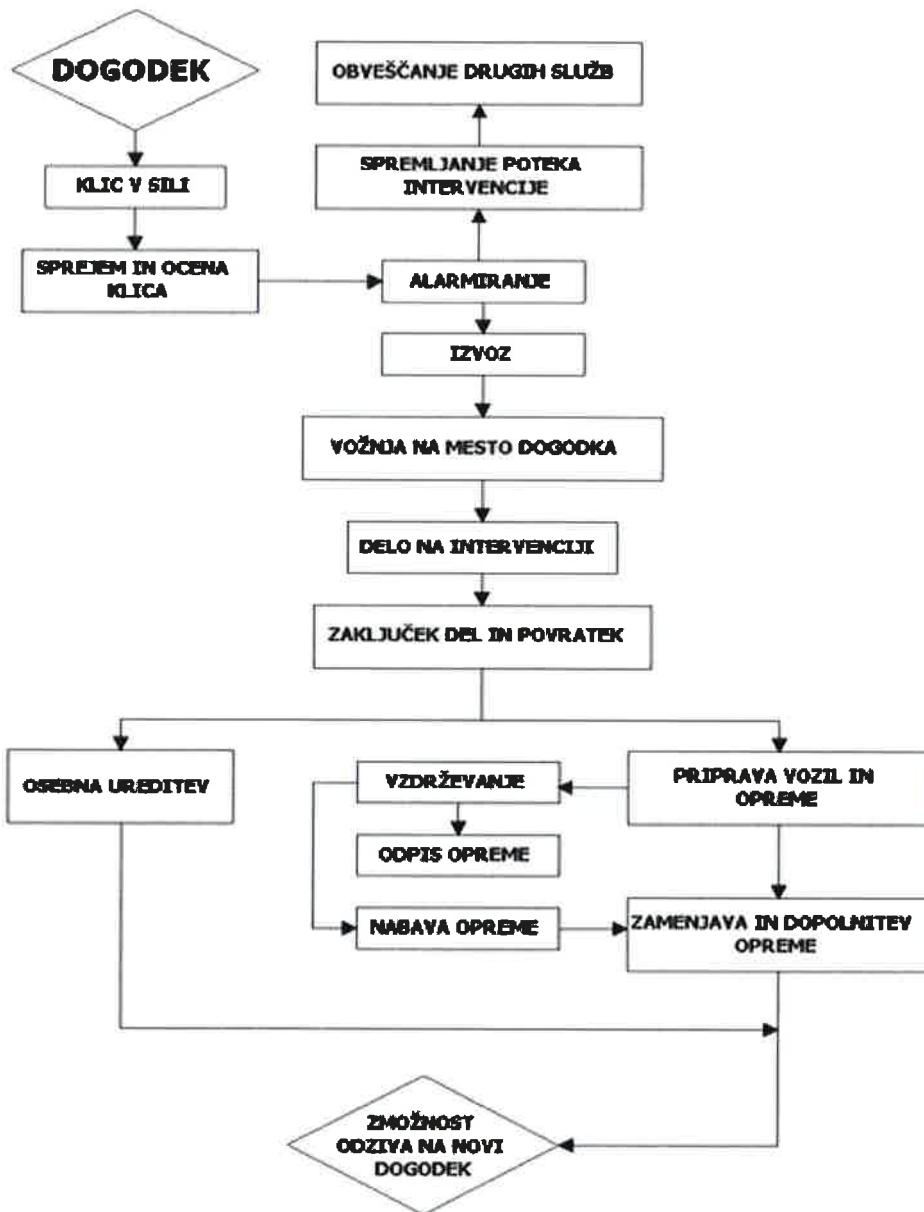
6.1.3. Aktiviranje sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč

Če se pri presoji izkaže, da so za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči potrebne sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč, poveljnik CZ odredi njihovo aktiviranje.

ReCO po prejemu obvestila o nesreči takoj pristopi k aktiviranju gasilskih enot po Načrtu za obveščanje in aktiviranje enot ZRP v OA ter obvesti policijo (OKC PU).

GRC- shema poteka intervencije

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

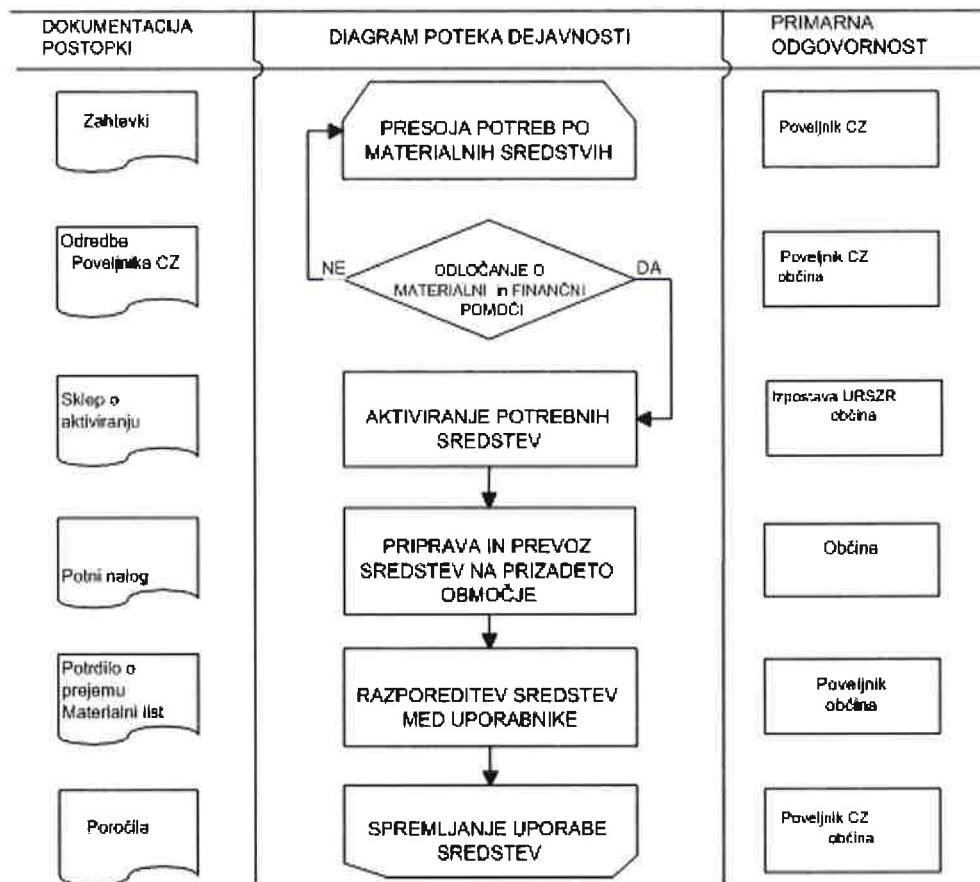

6.1.4. Spremljanje razmer

Vodja intervencije spremi razmere na kraju nesreče in odloča o nadaljnjih ukrepih.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

6.2. Pomoč v silah in sredstvih ter drugih oblikah pomoči

Glede na pretekle izkušnje glede pojava poplav v občini Ajdovščina, lahko trdimo, da je moč nesrečo obvladati z razpoložljivimi silami in sredstvi za ukrepanje, s katerimi razpolagajo gasilske organizacije in občina. V kolikor bi vseeno prišlo do katastrofalnih poplav, se zaprosi za pomoč:

- 1) sosednje občine,
- 2) občine sosednjih regij (oz. državna pomoč) in
- 3) sosednje države (mednarodna pomoč).

Pomoč lahko glede na potrebe obsega:

- storitve strokovnjakov, reševalnih enot in služb,
- zaščitno in reševalno opremo,
- materialno pomoč.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

Posamezni strokovnjaki, reševalne enote in službe ter materialna pomoč, se zberejo na mestu intervencije, ki ga določi vodja intervencije.

6.2.1. Presoja potreb po pomoči

Potrebe in upravičenost zahtev po pomoči, presojajo skladno z obsegom nesreče vodja intervencije oziroma poveljnik CZ na predlog vodje intervencije.

6.2.2. Odločanje o pomoči

Če je zaradi obsega in možnih nadaljnji posledic nesreče potrebna pomoč:

- iz sosednjih občin, regije sprejme odločitev o tem in za pomoč zaprosi neposredno vodja intervencije oziroma poveljnik CZ
- iz sosednjih držav pa zaprosi Vlada oziroma Poveljnik CZ Republike Slovenije, če z meddržavnimi sporazumi ni drugače dogovorjeno.

Prošnje za potrebno pomoč se posredujejo preko ReCO.

6.2.3. Sprejemanje pomoči

Pomoč sprejme neposredno vodja intervencije, ki poskrbi za ustrezne možnosti za delo in bivanje pripadnikov sil za zaščito in reševanje, ki nudijo pomoč.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1. Organi in njihove naloge

Organi upravljanja in vodenja varstva pred nesrečami v OA so:

- **Občinski svet** ureja in sprejema akte povezane z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju OA.
- **Župan** vodi zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic nesreč. Župan imenuje poveljnika Civilne zaščite za operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah.
- **Organi občinske uprave** opravljajo naloge za potrebe varstva pred nesrečami glede na svoje delovno področje ozziroma svoje pristojnosti. V času nesreč nudijo organi občinske uprave podporo organom vodenja in silam za zaščito, reševanje in pomoč pri izvajanjju zaščitnih ukrepov ter reševanju in pomoči.
- **Poveljnik CZ občine**
vodi operativno-strokovno delo pripadnikov Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz občinske pristojnosti. Obvešča župana o posledicah in stanju na prizadetem območju ter daje mnenja in predloge v zvezi z zaščito, reševanjem, pomočjo ter odpravljanjem posledic nesreče. Po končani intervenciji pripravi končno poročilo o nesreči in ga predlaga v sprejem občinskemu svetu, ter opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.
- **Štab CZ občine** zagotavlja strokovno pomoč pri vodenju zaščitnih in reševalnih akcij ob nesreči, opravlja strokovno-operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči, ter opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.
- **Služba za podporo štaba CZ** zagotavlja informacijsko podporo štabu CZ občine, zagotavlja pravno svetovanje poveljniku CZ občine, zagotavlja logistično podporo štabu CZ občine in silam za zaščito, reševanje in pomoč, skrbi za obveščanje javnosti o nesrečah, ter opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti..

7.2. Izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči

Redne službe, ki izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči so predvsem:

- **Gasilska javna služba**
Izvajalci gasilske javne službe izvajajo naloge gašenja in reševanja ob požarih ter druge naloge zaščite, reševanja in pomoči, za katere so opremljeni in usposobljeni. Osrednja enota za gašenje in reševanje ob požarih in osrednja splošno-reševalna enota za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči v občini Ajdovščina je Gasilsko reševalni center (GRC). Gasilsko službo na območju občine izvajajo Gasilsko

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

reševalni center Ajdovščina in gasilske enote prostovoljnih gasilskih društev Ajdovščina, Col, Selo in Šmarje.

- **Javna zdravstvena služba**

Izvajalci javne zdravstvene službe zagotavljajo nujno medicinsko pomoč, reševalno službo in zdravstveno varstvo ob posebnih pogojih ter pri reševanju v primeru nesreč ter druge naloge iz svoje pristojnosti.

Osrednja enota za prvo medicinsko pomoč na območju občine je Zdravstveni dom Ajdovščina, ki zagotavlja službo nujne medicinske pomoči (NMP).

- **Policija**

Policija zagotavlja javni red in mir ter varnost ob nesrečah na ogroženih in prizadetih območjih ter druge naloge iz svoje pristojnosti. Predvsem pa policija zavaruje območje nesreče, omogoča interveniranje intervencijskim enotam, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške povezane z nesrečo, identificira osebe in trupla, išče pogrešane osebe ter preiskuje vzroke nesreče.

Izvajanje policijskih nalog zagotavlja Policijska postaja Ajdovščina.

Poleg tega izvajajo naloge s področja ZRP tudi naslednja društva:

- Jamarsko društvo Danilo Remškar Ajdovščina,
- Taborniki Rod Mladi Bori Ajdovščina,
- Skavti STEG Ajdovščina – Šturge 1,
- Radioklub Ajdovščina,
- Aeroklub Josip Križaj,
- Gorsko reševalna zveza Slovenije, Postaja Tolmin, Skupina Ajdovščina,
- Planinsko društvo Ajdovščina,
- Kulturno športno društvo Vrnivec Cesta,
- Društvo Sirena Sub,
- Društvo psov Nova Gorica.

P- 3 pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

P- 24 pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

7.3. Operativno vodenje

7.3.1. Operativno vodenje zaščite, reševanja in pomoči

Operativno vodenje zaščite, reševanja in pomoči v OA izvajajo:

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

- **Poveljnik civilne zaščite (PCZ)** operativno-strokovno vodi zaščito, reševanje in pomoč ob nesrečah. Namestnik PCZ ima v času odsotnosti PCZ vse pristojnosti PCZ in je za svoje delo odgovoren Županu.
- **Štab civilne zaščite** nudi strokovno pomoč pri vodenju ter opravlja druge operativno-strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči.
- **Vodja intervencije** je praviloma vodja gasilske enote, na območju katere je nesreča nastala, v kolikor ni drugače določeno v načrtih zaščite in reševanja oziroma ne določi drugače poveljnik Civilne zaščite. V kolikor na intervenciji sodeluje več različnih enot (gasilci, reševalci, policija,...) vodijo te enote samostojno njihovi vodje v skladu s pravili stroke in predpisi ter se oblikuje vodstvo intervencije. Vodja intervencije oziroma vodstvo intervencije vodi intervencijo v skladu z usmeritvami poveljnika CZ.

V gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji vodi zaščito, reševanje in pomoč organ upravljanja, ki za neposredno operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči imenuje poveljnika civilne zaščite.

V občini vodi zaščito, reševanje in pomoč župan, ki za operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči imenuje poveljnika Civilne zaščite občine.

Štabi civilne zaščite nudijo strokovno pomoč pri vodenju. Za usklajevanje aktivnosti med organizacijami z različnimi pristojnostmi se oblikujejo krizni štabi. OŠCZ organizira svoje delo na osnovni lokaciji v upravni stavbi OA.

PCZ ob pomoči OŠCZ ob nesreči organizira naslednje delovne procese:

- operativno načrtovanje,
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz občinske pristojnosti – dajanje obveznih usmeritev vodji intervencije,
- zagotavljanje logistične podpore intervencijskim silam za zaščito, reševanje in pomoč, ter
- opravljanje administrativnih in finančnih zadev.

PCZ lahko za izvedbo posameznih nalog ustanovi ustrezne delovne skupine ali druga začasna delovna telesa. PCZ lahko za vodenje posameznih intervencij zaščite, reševanja in pomoči določi vodjo intervencije.

PCZ mora ob nesreči čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne reševalne pomoči. V tem pogledu tesno sodeluje z vodjo intervencije. Nato pa se osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog, ter nosilce koordinacije.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

OŠCZ zagotavlja potrebno logistično podporo reševalnim silam: zagotavljanje zvez, opreme, materialov, transporta, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva.

Posledice nesreče se čim prej ustreznno dokumentira. Pri tem se po možnosti opravi tudi filmski in fotografski zapis. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika CZ in drugih organov.

7.3.2. Vodenje aktivnosti ob nesreči

Vodenje ukrepanja ob večjih nesrečah praviloma poteka na treh ravneh:

1) Operativna raven:

- **Lokacija:** Območje operativne ravni zajema neposredno mesto nesreče, katerega praviloma zavaruje (notranji obroč) policija ali gasilci. Na območju operativne ravni se nahajajo le izvajalci posameznih operativnih (interventnih) nalog.
- **Odgovornost:** Posamezne enote vodijo samostojno njihovi vodje v skladu s pravili stroke in predpisi. Aktivnosti na mestu nesreče vodijo predvsem vodja gasilske intervencije, vodja zdravstvene intervencije in vodja policijske intervencije, kateri tudi sestavljajo vodstvo intervencije. Glede na število udeleženih enot poteka vodenje individualno (vodja intervencije) ali štabno (vodstvo intervencije). V primeru, da je oblikovan krizni štab poteka vodenje v skladu z njegovimi usmeritvami.
- **Naloge:** Temeljna naloga na tej ravni je predvsem neposredno izvajanje operativnih aktivnosti.

2) Taktična raven:

- **Lokacija:** Območje taktične ravni zajema širšo okolico mesta nesreče, katerega praviloma zavaruje (zunanji obroč) policija.
- **Odgovornost:** Praviloma se na taktični ravni oblikuje krizni štab, v katerega so vključeni predstavniki vseh udeležencev na intervenciji (gasilci, policija, reševalci, civilna zaščita, lastnik infrastrukture oz. vodstvo prizadetega podjetja in drugi). Aktivnosti se izvajajo skladno z usmeritvami PCZ. Posamezni vodje na taktičnem nivoju so odgovorni za specifična geografska področja ali funkcije ter za nadzor nad dodeljenim osebjem.
- **Naloge:** Temeljna naloga na tej ravni je predvsem usmerjanje operativnih aktivnosti proti specifičnim ciljem. Na tej ravni se zagotavlja organiziranje zbirnega

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

mesta za prihajajoče enote, organiziranje mesta za prevoze (evakuirani, ranjeni, mrtvi) ter po potrebi obveščanje medijev in javnosti.

3) Strateška raven:

- **Lokacija:** Območje strateške ravni zajema okolico izven mesta nesreče.
- **Odgovornost:** Delo na strateški ravni operativno-strokovno vodi občinski PCZ (ko nesreča zajame več občin prevzame to vlogo regijski PCZ; v primeru ko nesreča zajame več regij, prevzame to vlogo republiški PCZ), kateremu pomaga OŠCZ OA ter usklaja aktivnosti z ostalimi udeleženci (gasilci, policija, reševalci, vodstvo podjetja, civilna zaščita, lastnik infrastrukture). Aktivnosti se izvajajo skladno z načrtom zaščite in reševanja. Strateška raven zajema celotno vodenje intervencije ob nesreči in je v pristojnosti Župana (ozioroma Vlade RS pri večjih intervencijah).
- **Naloge:** Temeljne naloge na tej ravni so predvsem: določitev strategije, ciljev in prioritet, zagotavljanje virov, načrtovanje. Na tej ravni se zagotavlja obveščanje medijev in javnosti, sprejem v bolnišnice in mrtvašnice, organiziranje sprejemnih centrov in informacijskih pisarn.

7.4. Organizacija zvez

Pri operativnem vodenju aktivnosti za zaščito, reševanje in pomoč se uporabljam naslednje vrste zvez:

- radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja ZARE,
- javno telefonsko omrežje (stacionarno in mobilno),
- informacijsko-komunikacijsko omrežje Internet,
- zveze radioamaterjev,
- kurirske zveze (enote CZ).

Sistem radijskih zvez ZARE, ki ga uporabljam organi vodenja in reševalne službe, temelji na uporabi določenega števila semidupleksnih kanalov preko repetitorja Cerje ter vseh možnih simpleksnih kanalov.

Kanale za delo med uporabniki določi in dodeli ReCO. Uporabniki smejo uporabljati le tiste kanale, za katere so se dogovorili z ReCO, oziroma jim jih le-ta dodeli v primeru intervencije. V radijsko omrežje ZARE je vključen sistem enosmernega pozivanja oziroma tihga aktiviranja (pozivniki). Potrebno je zagotoviti, da se sporočila poslana na pozivnike operativnih gasilcev preusmerijo tudi na mobilne telefone.

Enote in službe ter druge organizacije, ki sodelujejo na intervenciji in ne uporabljam sistema zvez ZARE, usklajujejo komuniciranje njihovi vodje z mesta vodstva intervencije (praviloma preko vodje gasilske intervencije) ter preko ReCO. Vsaka sodelujoča služba uporablja svoj sistem zvez in imenike.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1. Zaščitni ukrepi

Ob poplavah se predvsem izvajajo naslednji zaščitni ukrepi:

- prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,
- evakuacija,
- sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev,
- radiološka, kemična in biološka zaščita,
- zaščita kulturne dediščine.

8.1.1. Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Med prostorske, gradbene in druge tehnične ukrepe:

- določitev in ureditev lokacij za postavitev zasilnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje naplavin in drugih materialov,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti,
- črpanje vode iz prostorov – KSD, GRC, PGD,
- zagotoviti varnost pred vdorom vode v kleti,
- redno čistiti kanalizacijsko mrežo,
- vzdrževati in po potrebi dvigniti nasipe oz. zgraditi nove,
- v kolikor je poškodovana prometna infrastruktura, izdelati načrt nove prometne ureditve in obveščanje javnosti o zaporah ceste.

8.1.2. Evakuacija

Evakuacija ogroženih in prizadetih prebivalcev se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredi župan, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ.

Če je nevarnost huda in neposredna, določi območje evakuacije vodja intervencije, v skladu z vrsto in obsegom nevarnosti. V primeru daljšega razvoja dogodkov, določi območje evakuacije PCZ.

Evakuacijska zbirališča in sprejemališča so namenjena le tistim prebivalcem, ki se po obvestilu za evakuacijo ne morejo umakniti sami, s svojimi ali javnimi prevoznimi sredstvi.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

Če je nevarnost huda in neposredna, določi evakuacijska zbirališča in poskrbi za seznanitev evakuirancev, vodja intervencije glede na okoliščine. V primeru daljšega razvoja dogodkov, določi evakuacijska zbirališča PCZ in poskrbi za javno objavo.

Evakuacijo praviloma izvedejo evakuirani z lastnimi prevoznimi sredstvi. Po potrebi se organizirajo za ta namen avtobusni prevozi. Vozila za prevoz lahko v primerih hude neposredne nevarnosti zahteva vodja intervencije, v vseh drugih primerih pa PCZ.

OA zagotovi zatočišče in nujno oskrbo občanom, ki so zaradi naravne ali druge nesreče ostali brez doma ter sredstev za preživljjanje in ki se zaradi ogroženosti zadržujejo zunaj svojega prebivališča. Organi občinske uprave opravljajo naloge glede nastanitve in oskrbe glede na svoje delovno področje oziroma svoje pristojnosti.

Začasno nastanitev odreja PCZ, nastanitev pa se zagotavlja le, če morajo biti prebivalci evakuirani več kot šest ur ponoči in v primeru zelo slabega vremena.

P-20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
D-7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

8.1.3. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsega:

- ◆ urejanje sprejemališč za evakuirane prebivalce,
- ◆ urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- ◆ nastanitev prebivalstva (v hotele, dijaške domove in druge objekte...),
- ◆ oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami ter
- ◆ zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

OA zagotovi zatočišče in nujno oskrbo občanom, ki so zaradi naravne ali druge nesreče ostali brez doma ter sredstev za preživljjanje in ki se zaradi ogroženosti zadržujejo zunaj svojega prebivališča. Organi občinske uprave opravljajo naloge glede nastanitve in oskrbe glede na svoje delovno področje oziroma svoje pristojnosti.

Začasno nastanitev odreja PCZ. Nastanitev se zagotavlja le, če morajo biti prebivalci evakuirani več kot šest ur ponoči in v primeru zelo slabega vremena.

Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti na stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

P-21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasišnih prebivališč

8.1.4. Radiološka, kemična in biološka zaščita

Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije na območju OA, ki v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi oziroma kemikalije morajo načrtovati in izvajati obvezne varnostne ukrepe za preprečevanje večjih nesreč s kemikalijami in za zmanjšanje posledic teh nesreč za ljudi in okolje (zmanjšanje tveganja za okolje) ter izdelati oceno ogroženosti ter načrt zaščite in reševanja, za nesreče, ki jih lahko povzročijo s svojo dejavnostjo in ki lahko ogrozijo ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino ali okolje zunaj območja organizacije. Ravno tako morajo vzpostaviti in vzdrževati pripravljenost za ukrepanje, organizirati potrebne sile za reševanje in pomoč, zagotoviti obveščanje in alarmiranje delavcev in okoliškega prebivalstva o nevarnostih.

Praviloma identifikacijo, dozimetrijo in jemanje vzorcev na terenu izvajajo regijske enote za RKB zaščito ter državne enote. Po potrebi se za ugotavljanje nevarne snovi preko CORS zaprosi za pomoč mobilne ekološke laboratorije (ELME - ekološki laboratorij z mobilno enoto pri Inštitutu Jožef Štefan oziroma MEEL pri Zavodu za zdravstveno varstvo Maribor). Ravno tako se po potrebi preko CORS zaprosi za pomoč državna pogodbena podjetja za odvoz nevarnih snovi.

Vse sile, ki intervenirajo na območju, pri katerem je možno da pride do nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo (zaščitne maske z ustreznimi filtri, izolirni dihalni aparati, gumijasti kombinezoni).

8.1.5. Zaščita kulturne dediščine

Priprave in ukrepe za zaščito kulturne dediščine izvajajo lastniki in uporabniki oziroma upravljalci kulturne dediščine, organizacije za varstvo kulturne dediščine, občina in država.

Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob nesreči po potrebi sodelujejo tudi ustrezne enote in službe Civilne zaščite, gasilske enote ter druge sile za zaščito, reševanje in pomoč.

V kolikor je prišlo do poškodb kulturne dediščine, se enotam za zaščito, reševanje in pomoč takoj po zaključku intervencije priključijo ustrezni strokovnjaki, oziroma komisije za varstvo kulturne dediščine. Stavbno kulturno dediščino je treba čim prej zavarovati tudi

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

pred vremenskimi vplivi, premično pa prenesti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvedejo tudi najnajvečja konzervatorska dela.

P-31 Pregled kulturne dediščine

8.2. Naloge zaščite, reševanja in pomoči

Ob poplavah se izvaja predvsem naslednje naloge zaščite, reševanja in pomoči:

Naloga zaščite, reševanja in pomoči	Izvajalci
prva medicinska pomoč	- javna zdravstvena služba - enote prve pomoči CZ
pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem	- javna služba socialnega varstva - pogodbene prostovoljne enote
prva veterinarska pomoč	- javna veterinarska služba
črpanje vode iz poplavljenih prostorov	- KSD, GRC, PGD
zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	- izvajalci javnih služb <i>(oskrba s pitno vodo, zdravstveno varstvo, veterinarska služba, elektro, vzdrževanje javnih cest,...)</i>

Prva medicinska pomoč

Naloge prve medicinske pomoči se izvajajo v okviru javne zdravstvene službe. Osrednja enota za prvo medicinsko pomoč na območju OA je Zdravstveni dom Ajdovščina zagotavlja službo nujne medicinske pomoči. Naloge prve pomoči izvajajo tudi enote OZRK.

Naloge ekip za izvajanje NMP:

- v najkrajšem možnem času nudenje pacientu NMP,
- zagotoviti neprekinjeno NMP,
- zagotoviti nujne prevoze poškodovanih in obolelih oseb,
- v najkrajšem možnem času prepeljati pacienta v javni zdravstveni zavod,
- upoštevati predpisane higienske in proti epidemične ukrepe, ki jih določi NIJZ in jih izvajajo različne službe,
- oskrba z zdravili in z medicinskimi pripomočki.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem

Naloge pomoči ogroženim in prizadetim prebivalcem se izvajajo v okviru javne službe socialnega varstva. Naloge pomoči ogroženim in prizadetim prebivalcem izvajajo tudi prostovoljne organizacije v občini.

Prvo veterinarsko pomoč

Naloge prve veterinarske pomoči se izvajajo v okviru mreže javne veterinarske službe. Me nalogami prve veterinarske pomoči v občini se med drugim tudi določi lokacije pokopov kadrov ob poplavah na območju OA.

Črpanje vode iz poplavljenih prostorov

Črpanje vode iz poplavljenih prostorov je naloga v okviru tehničnega reševanja ob poplavah. KSD, GRC, PGD

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Osnovni pogoji za življenje ob nesreči so:

- nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali,
- nastanitev in oskrba ogroženih s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- oskrba z električno energijo,
- zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture,
- zagotovitev in zaščita nujne živinske krme ter
- zaščita kulturne dediščine.

Občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč odpravljajo posledice nesreč, do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje. Osnovne pogoje za življenje zagotavljajo predvsem izvajalci javnih služb.

P-27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

P-29 Pregled veterinarskih organizacij

P- 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

P-22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

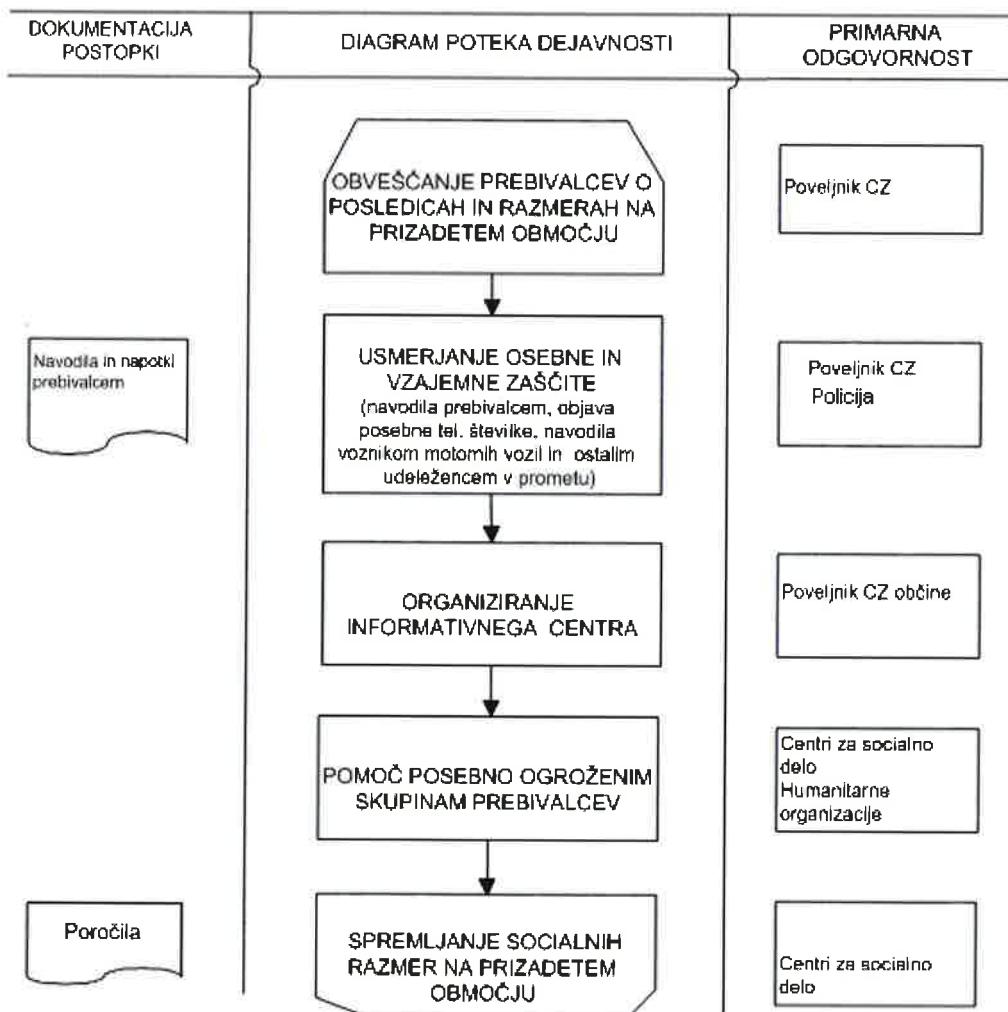
Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

DEJAVNOST	NALOGE	IZVAJALCI
REŠEVANJE LJUDI IN ŽIVALI	Reševanje iz neposredno ogroženih območij	Gasilci, tehnično reševalne enote
PRVA MEDICINSKA IN VETERINARSKA POMOČ	Prva pomoč poškodovanim	Zdravstvene organizacije
	Prva veterinarska pomoč živalim	Veterinarske organizacije
ODSTRANJEVANJE IN POKOPI KADAVROV	Popis kadavrov	Veterinarske organizacije
	Organiziranje in izvedba odvozov	
	Uničenje in pokopi	
REŠEVANJE PREMOŽENJA	Reševanje vrednejših predmetov in premoženje iz neposredno ogroženega območja	Gasilci, tehnično reševalne enote
POSEBNI TEHNIČNI UKREPI		Vodja intervencije, Poveljnik CZ
OSKRBA GASILSKE REŠEVALNE SLUŽBE	- oskrba gasilskih vozil z gorivom - oskrba gasilskih enot s prehrano	OŠCZ, Gasilci
	Oskrba z dodatnimi silami	OŠCZ, PGD, ReCO
	Intervencijska popravila gasilske tehnike	
VAROVANJE PREMOŽENJA PRED POPLAVO	Varovanje objektov in območja nesreče pred razširitvijo poplave	Gasilci

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče, ki je prizadela prebivalce, za zaščito njihovega zdravja in življenja ter varnost njihovega imetja.

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

9.1. Napotki za preprečevanje in blažitev posledic nesreč

Če nevarnost poplav in njene posledice lahko ogrozijo ljudi in živali, PCZ in OŠCZ pristopi k organiziraju, razvijaju in usmerjujejo osebne in vzajemne zaščite. V ta namen lahko organizirajo ustrezno svetovalno službo, ki jo praviloma opravljajo prostovoljci, zlasti psihologi, sociologi, socialni delavci, zdravstveni delavci, strokovnjaki za zaščito in reševanje ter drugi.

Občani morajo izvajati v okviru osebne in vzajemne zaščite naslednje aktivnosti:

- organizirati in izvajati ukrepe za osebno in vzajemno zaščito (samozaščito, samopomoč in vzajemno pomoč),
- nabavljati sredstva in opremo za osebno in skupinsko zaščito ob nesrečah,
- izvajati ukrepe za zaščito, reševanja in pomoči.
- fizično nepoškodovani in neprizadeti ljudje so ob poplavi dolžni takoj pristopiti k zaščiti in reševanju po svojih močeh. Če ugotovijo, da sami tega ne zmorejo, morajo poiskati pomoč.
- pri organiziranem vključevanju občanov v izvajanje nalog ZRP le ti upoštevajo navodila vodje intervencije in drugih vodstvenih organov ZRP.

D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
--------------	--

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

10. OCENA ŠKODE IN ODPRAVA POSLEDIC

Škodo ob nesrečah ocenjujejo občinske komisije za ocenjevanje škode. Ravno tako te komisije pripravljajo predloge za odpravo posledic nesreč. Škoda se oceni tako, da oškodovanci zberejo dokazila o škodi, ki so jo utrpteli zaradi nesreče in jo predložijo pristojni komisiji v oceno in potrditev. Regijska komisija za ocenjevanje škode vrši kontrolo na terenu oz. potrjuje škodo, ki jo je ocenila občinska komisija za ocenjevanje škode, na podlagi sklepa Uprave RS za zaščito in reševanje. Materialno škodo in druge posledice nesreč komisije ocenjujejo na podlagi predpisane metodologije. Ocenjevanje škode poteka v skladu z:

- Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur.l. RS, št. 51/06, 97/10, 21/18 – ZNOrg);
- Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč (Ur.l. RS, št. 114/05, 90/07, 102/07, 40/12 – ZUJF, 17/14);
- Uredbo o metodologiji za ocenjevanje škode (Ur.l. RS, št. 67/03, 79/04, 33/05, 81/06, 68/08).

Zaradi morebitnih nevarnosti za okolje, oziroma ugotovitve kolikim prebivalcem je potrebno zagotoviti začasno prebivališče, je treba po zaključeni intervenciji, v kateri so bili poškodovani gradbeni objekti, čim prej ugotoviti stanje objektov. Ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zajema:

- pregled in ocenitev poškodovanosti gradbenih objektov,
- ocenitev njihove uporabnosti,
- priprava predloga nujnih gradbenih ukrepov.

Stroške sanacije in vzpostavitev v prejšnje stanje ter stroške odškodnin fizičnim in pravnim osebam je dolžan kriti povzročitelj ogroženosti ali nesreče, v kolikor je to povzročil namenoma ali iz velike malomarnosti.

Praviloma posledice nesreč na premoženju odpravlja lastnik le teh. Občina in država lahko za obnovo poškodovanega ali uničenega premoženja v zasebni lasti dodelijo sredstva upravičencem na podlagi ocene neposredne škode na stvareh. Sredstva za odpravo posledic nesreč se dodeljujejo brez obveznosti vračanja.

Odpravljanje posledic nesreč na območju občine vodi Župan. O uporabi občinskih sredstev za odpravljanja posledic nesreč odločata Župan oziroma Občinski svet skladno z predpisi o javnih financah.

Vlada RS vodi odpravljanje posledic velikih nesreč. O uporabi državnih sredstev za odpravljanja posledic velikih nesreč odloča Državni zbor RS.

P-33 | Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

Pojmi, ki se uporabljajo v načrtu so:

Nevarnost je (naravna ali druga ustrezena) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z možno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

Ranljivost je stopnja škode ali posledic, ki bi lahko nastale zaradi potencialno škodljivega pojava.

Ogroženo območje je območje, kjer zaradi nevarnosti škodljivega delovanja voda - poplav in erozije, zemeljskih in hribinskih plazov, snežnih plazov ter ledu, pogojenih z naravnimi značilnostmi in obstoječe rabe prostora (stalne prisotnosti ljudi in zgradb) obstaja potencial ogroženosti življenj in zdravja ljudi ter potencial materialne škode.

Poplava je naravni pojav, ki nastane zaradi izredno močnih padavin ali naglega taljenja snega ali medsebojnega skupnega delovanja. Je naravna nesreča, ko izredni vodni pretok povzroči občutno škodo ob razlitju vode iz struge po okolini.

Poplavni val se pomika po reki navzdol tem hitreje, čim hitreje le-ta narašča. Hitrost je pri večjih nižinskih rekah od 2 – 5 km/h, pri nenadnih povodnjih hudourniškega značaja pa tudi čez 15 km/h. Ko reka prestopi bregove, se hitrost vode hitro zmanjša.

Povodenj je naravna nesreča, ko izredni vodni tok povzroči občutno škodo v rečni strugi.

Škoda obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

Vodostaj je višina nivoja vode v rečnem koritu in ga merimo z vodomerno letvijo ter izračunamo v centimetrih. Vodostaj opazujemo vsak dan zjutraj, posebno na večjih rekah. Letev je navadno pritrjena ob mostovih in je razdeljena na 2 cm široke bele in črne proge. Kota »0« od katere merimo gladino vode, je postavljeno tako, da imajo vodostaji najpogosteje pozitivne vrednosti.

Okrajšave, ki se uporabljajo v načrtu so:

CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
GRC	Gasilsko reševalni center Ajdovščina
JGS	Javna gasilska služba
KSD	Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina
NMP	Nujna medicinska pomoč
OŠCZ	Občinski štab za Civilno zaščito
OA	Občina Ajdovščina
OKC PU	Operativno-komunikacijski center Policijske uprave
OZRK	Območno združenje Rdečega Križa
P	Priloge načrta
PCZ	Poveljnik civilne zaščite
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
ReCO	Regijski center za obveščanje
URSZR	Uprava RS za zaščito in reševanje
ZARE	Sistem radijskih zvez zaščite in reševanja
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZU	Zaščitni ukrepi
ZVPNDN	Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

12. DODATKI IN PRILOGE K NAČRTU

- P-1 podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
- P-3 pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
- P-4 podatki o organih, službah in enotah CZ
- P-5 seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
- P-6 pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
- P-7 pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
- P-10 pregled gradbenih organizacij
- P-11 pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
- P-13 pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
- P-14 pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
- P-18 seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiraju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
- P-20 pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce)
- P-21 pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč
- P-22 pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
- P-23 pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
- P-24 pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
- P-25 pregled človekoljubnih organizacij
- P-26 pregled centrov za socialno delo
- P-27 pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
- P-28 pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
- P-29 pregled veterinarskih organizacij
- P-31 pregled kulturne dediščine
- P-33 seznam članov komisije za ocenjevanje škode

Projekt je sofinanciran iz Programa INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRION Programme 2014-2020, Second Call for Proposal – Priority Axis

št. IME SKUPNEGA DODATKA

- D - 1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
- D - 2 Načrt URSZR/regije/občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ
- D - 4 Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
- D - 5 Priporočilo o organiziraju in delovanju informacijskega centra
- D - 6 Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
- D - 7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
- D - 8 Navodilo za obveščanje ob nesreči
- D - 9 Zaščitni ukrep evakuacija – priporočilo
- D - 10 Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo
- D - 11 Zaščitni ukrep Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev – priporočilo
- D - 12 Postopkovnik: Podpora države gostiteljice mednarodni pomoči ob naravni in drugi nesreči v Republiki Sloveniji
- D - 13 Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
- D - 14 Vzorec odredbe o aktiviraju sil in sredstev za ZRP
- D - 15 Vzorec delovnega naloga
- D - 16 Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
- D - 17 Zaščitni ukrep Zaklanjanje – priporočilo
- D - 18 Vzorec obrazca za obveščanje dežel in županij sosednjih držav
- D - 19 Vzorec sklepa o aktiviraju načrta ZiR ob nesreči
- D - 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
- D - 21 Topografska karta
- D - 22 Načrti dejavnosti občinske uprave Občine Ajdovščina

